
NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 23/2016, relatiu al Grup Consell Comarcal del Barcelonès, Resolució 281/IX del Parlament

Barcelona, 25 de gener de 2017

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 23/2016, relatiu al Grup Consell Comarcal del Barcelonès, Resolució 281/IX del Parlament, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic major, Jaume Amat, com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 8 de novembre del 2016.

El treball té el seu origen en la Resolució 281/IX del Parlament i té per objecte la revisió de la gestió comptable, de les despeses, dels contractes i dels convenis de les entitats del Grup Consell Comarcal del Barcelonès següents:

- Consell Comarcal del Barcelonès (CCB)
- Societat Urbanística Metropolitana de Rehabilitació i Gestió, SA (REGESA)
- Regesa Aparcaments i Serveis, SA (RASSA)
- Marina Badalona, SA (MBSA)
- Fundació Pisos de Lloguer (la Fundació).

L'informe consta de cinc volums, un per a cada una de les cinc entitats fiscalitzades, més un sisè volum amb les al·legacions rebudes. Les conclusions es presenten individualitzades per a cada entitat. L'àmbit temporal fiscalitzat comprèn els exercicis del 2005 al 2011, ambdós inclosos.

A continuació es resumeixen les observacions més rellevants del treball realitzat relatives a cada una de les cinc entitats fiscalitzades.

Consell Comarcal del Barcelonès

- La construcció del pavelló de la Colina, per 3,76 M€, es va encarregar a REGESA sense el corresponent finançament i sense incloure l'import en el pressupost del CCB.
- L'alienació dels terrenys de la ronda de Sant Ramon de Penyafort a Sant Adrià de Besòs, per 3,05 M€, s'hauria d'haver fet mitjançant subhasta pública.
- El CCB hauria d'haver comptabilitzat i reconegut 7,55 M€ en concepte de les obres del sector de la Catalana de Sant Adrià de Besòs, que REGESA tenia registrades per 6,33 M€. La diferència entre els dos imports correspon a l'IVA de les operacions.

- Pel que fa a les despeses de personal, s'assenyalen incompliments de la normativa en relació amb la confecció de la Relació de llocs de treball, el còmput de la jornada laboral i les retribucions dels treballadors.
- En els expedients de contractació analitzats s'observen deficiències en els criteris d'avaluació de les ofertes i en alguns contractes tramitats pel procediment negociat.
- De la revisió dels convenis, la Sindicatura conclou que hi ha una manca de valoració de l'efecte econòmic derivat dels compromisos establerts en els convenis signats, com és el cas dels convenis per a la urbanització de la Serra d'en Mena i els relatius al manteniment de les rondes de Barcelona i a la prestació del servei de transport adaptat per a persones amb discapacitat o mobilitat reduïda.

Societat Urbanística Metropolitana de Rehabilitació i Gestió, SA (REGESA)

- S'ha detectat una manca de provisió per deteriorament d'algunes promocions immobiliàries, que la Sindicatura estima en 25,10 M€ a 31 de desembre del 2011.
- Quant a la contractació, en els expedients analitzats hi manca la ponderació dels criteris de valoració en els plecs de clàusules i els informes d'adjudicació no estan degudament motivats, en contra del que disposa la normativa de contractació pública. S'han detectat també diverses debilitats, com ara la fixació d'un llindar de desproporcionalitat molt proper a la mitjana de les ofertes, la manca de publicitat en el *Diari Oficial de la Unió Europea* de vint-i-cinc contractes o la utilització de criteris contraris a les directives comunitàries per valorar les ofertes.
- Els contractes d'obra analitzats presenten modificacions de l'import final respecte del contracte inicial, contràriament al que estableix la normativa de contractació pública; aquestes en algun cas arriben al 23,6% d'increment respecte del preu adjudicat.
- En diversos convenis analitzats no es detallen els imports de les actuacions a realitzar per REGESA. A més, tant en els convenis per expropiacions com en altres convenis d'encàrrecs d'obres, REGESA no rep finançament previ per fer front a les actuacions, o el que rep és insuficient i sempre en forma de terrenys o solars, la qual cosa suposa una manca de liquiditat que posa en risc constant la tresoreria de la societat. Tots els encàrrecs que REGESA ha rebut dels ajuntaments haurien d'haver estat objecte d'un procediment de contractació, atès que REGESA no és mitjà propi dels ajuntaments de la comarca, només ho és del CCB.

Regesa Aparcaments i Serveis, SA

- RASSA es va crear per a dur a terme les actuacions destinades a la promoció d'estacionaments de vehicles; tanmateix, el seu objecte social es va modificar posteriorment per incloure-hi la promoció i construcció d'equipaments o altres construccions complementàries. No queda justificada l'existència de dues societats del mateix grup –REGESA i RASSA– amb funcions anàlogues.
- En l'anàlisi del deteriorament de les promocions de RASSA s'han detectat indicis de deteriorament en algunes promocions que no van ser provisionats. El defecte de pro-

visió calculat per la Sindicatura és de 5,13 M€ en existències i de 0,45 M€ en les inversions immobiliàries.

- En cap dels expedients de contractació analitzats no s'estableix la ponderació dels criteris de valoració de les ofertes, i s'observa una insuficient motivació dels informes d'adjudicació. A més, s'ha detectat l'adjudicació directa de dos contractes l'import dels quals superava els límits establerts en la llei per als contractes menors.
- Cinc dels convenis analitzats estableixen encàrrecs d'execució d'obres i quatre regulen una prestació de serveis a realitzar per RASSA a diferents empreses municipals a canvi d'una contraprestació econòmica. Tots aquests encàrrecs haurien d'haver estat objecte d'un procediment de contractació, atès que RASSA no és mitjà propi dels ajuntaments de la comarca; només és mitjà propi del CCB.

Marina Badalona, SA

- Durant el període fiscalitzat, el conseller delegat disposava de poder per actuar en nom de MBSA sense l'autorització prèvia del Consell d'Administració i disposava de signatura bancària unipersonal, la qual cosa suposa un risc en la gestió i control de MBSA.
- Tant la diferència de 44,18 M€ entre el compte de liquidació provisional del Projecte de reparcel·lació del port de l'exercici 2003 i l'actualització feta en l'exercici 2012, com la diferència de 58,00 M€ entre la inversió inicialment prevista per a la construcció del port i la darrera estimació disponible, denoten una inadequada planificació del projecte.
- MBSA presenta els comptes a partir del principi d'empresa en funcionament. Tanmateix, de la fiscalització realitzada es desprenen dubtes raonables sobre la seva continuïtat.
- En el període fiscalitzat, MBSA no va elaborar el Programa d'actuacions, inversions i finançament (PAIF), document fonamental tenint en compte l'elevat volum d'operacions efectuades per la societat.
- De l'anàlisi dels contractes privats es desprèn que la finalitat de MBSA va ser obtenir un finançament que no tenia quan va assumir l'obligació de gestionar, construir i explotar el port de Badalona. D'aquestes operacions se'n desprenen irregularitats en l'adopció d'acords i convenis pel conseller delegat relatius a transaccions d'alienació del patrimoni de MBSA, a preus inferiors al seu valor de mercat; en l'adquisició de compromisos no assumibles per l'Administració com la resolució de determinats tràmits administratius o l'assumpció de despeses de reparcel·lació de tercers, i en la licitació i execució de les obres de construcció del port i la urbanització del polígon A sense complir els principis de publicitat, concurrència i imparcialitat que han de regir la contractació pública. Les irregularitats descrites podrien donar lloc a fets perseguibles administrativament i judicialment, si bé l'apreciació de l'existència de responsabilitats correspon a la jurisdicció competent.
- MBSA no ha avaluat el possible deteriorament del valor de la construcció del port de Badalona, en contra del que exigeix el Pla general de comptabilitat. El valor actual net del port s'estima molt inferior al valor net comptable del port a 31 de desembre del 2011, amb el consegüent impacte sobre els estats financers.

- L'amortització del port dels exercicis 2005, 2006 i 2007 està infravalorada en 4,09 M€, i els ingressos en aquests exercicis estan infravalorats en 0,40 M€.
- Pel que fa a la contractació, MBSA va adjudicar de forma directa dotze dels vint-i-sis contractes analitzats, sense cap procediment de licitació, entre ells el corresponent a la redacció del projecte, construcció, gestió i explotació d'un hotel i d'espais d'oci, de restauració i comercials del port.
- El contracte Treballs d'emergència en el dragat de les sorres afectades de la dàrsena pesquera del port de Badalona presenta diverses incidències, relatives a la manca de la declaració d'emergència requerida per la normativa i a la signatura de set contractes complementaris i cinc modificacions posteriors, adjudicats de forma directa a l'adjudicatari de l'obra principal, tot i que comportaven una modificació substancial de les condicions del contracte inicial i que incrementaven el cost de l'obra en 23,88 M€, un 138,7% respecte a l'import inicial.

Fundació Pisos de Lloguer

- El fons de maniobra de la Fundació va ser negatiu a partir del 2007, i va arribar a 1,16 M€ negatius en l'exercici 2010. El juliol del 2013 el Patronat va acordar la dissolució de la Fundació després de vendre el seu patrimoni a la societat Colón Viviendas, Sociedad de Inversión Inmobiliaria, SAU, per 9,58 M€.
- La Fundació no ha estat un bon instrument per gestionar els 298 habitatges de protecció oficial a causa de la manca de finançament adequat per a la compra dels edificis i d'una gestió poc acurada de l'activitat de lloguer d'habitatges que es posa de manifest, pel que fa als ingressos, en la manca de repercussió en els rebuts a cobrar de tots els conceptes previstos, i pel que fa a les despeses, en la manca d'un control efectiu de les despeses de manteniment i reparació dels edificis, que a més es van realitzar sense cap vincle contractual ni procediment de contractació.
- L'exercici 2010 el tresorer va ordenar transferències de fons de la Fundació als seus comptes particulars, per 19.500 €. Posteriorment, en va retornar 28.500 €. Aquests fets podrien ser perseguits administrativament i judicialment, si bé l'apreciació de l'existència de responsabilitats únicament correspon a la jurisdicció competent.
- La gestió comptable va patir diverses disfuncions generades, principalment, per la manca d'uns circuits adequats de control i per la manca d'un registre complet d'arrendataris. Així, en l'exercici 2011 es van detectar irregularitats provinents d'exercicis anteriors que van suposar unes pèrdues de 28.795 €. A més, es van detectar 44.704 € de fiances a pagar i 59.492 € de fiances a cobrar no comptabilitzades i, en els ingressos per lloguers, es van trobar diverses incidències que van suposar pèrdues aproximades de 40.000 € i de 64.675 € en els exercicis 2009 i 2010, respectivament.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius.
L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.